

Bruksela, 14 października 2024 r.
(OR. en)

14480/24

ENV 997
CLIMA 356

WYNIK PRAC

Od:	Sekretariat Generalny Rady
Data:	14 października 2024 r.
Do:	Delegacje
Nr poprz. dok.:	14357/24 + COR 1
Dotyczy:	„Konwencja o różnorodności biologicznej (CBD): • przygotowania do szesnastego posiedzenia Konferencji Stron Konwencji o różnorodności biologicznej (COP 16) • przygotowania do jedenastego posiedzenia Konferencji Stron Konwencji o różnorodności biologicznej służącego jako posiedzenie stron protokołu kartageńskiego o bezpieczeństwie biologicznym (COP/MOP 11) • przygotowania do piątego posiedzenia Konferencji Stron Konwencji o różnorodności biologicznej służącego jako posiedzenie stron protokołu z Nagoi o dostępie i podziale korzyści (COP/MOP 5) (Cali, Kolumbia, 21 października – 1 listopada 2024 r.) = Konkluzje Rady

Delegacje otrzymują w załączniku konkluzje Rady na powyższy temat, w wersji zatwierdzonej przez Radę na jej 4050. posiedzeniu, które odbyło się 14 października 2024 r.

KONWENCJA O RÓŻNORODNOŚCI BIOLOGICZNEJ (CBD)

**przygotowania do szesnastego posiedzenia Konferencji Stron Konwencji o różnorodności
biologicznej (COP 16)**

**przygotowania do jedenastego posiedzenia Konferencji Stron Konwencji o różnorodności
biologicznej służącego jako posiedzenie stron protokołu kartageńskiego o bezpieczeństwie
biologicznym (COP/MOP 11)**

**przygotowania do piątego posiedzenia Konferencji Stron Konwencji o różnorodności
biologicznej służącego jako posiedzenie stron protokołu z Nagoi o dostępie i podziale
korzyści (COP/MOP 5)**

(Cali, Kolumbia, 21 października – 1 listopada 2024 r.)

- Konkluzje Rady -

RADA UNII EUROPEJSKIEJ,

PRZYPOMINAJĄC o konkluzjach Rady:

- w sprawie ludów tubylczych¹;
- w sprawie oceanów i mórz²;
- „Zrównoważona biogospodarka dla Europy: wzmocnienie powiązań między gospodarką, społeczeństwem i środowiskiem”³;
- „Zintensyfikowanie działań na rzecz ochrony i odtwarzania światowych lasów”⁴;

¹ Dok. 8814/17.

² Dok. 14249/19.

³ Dok. 14594/19.

⁴ Dok. 15151/19.

- „Przygotowanie globalnych ram różnorodności biologicznej po 2020 r. – Konwencja o różnorodności biologicznej (CBD)”⁵;
- w sprawie strategii „od pola do stołu”⁶;
- „Różnorodność biologiczna – potrzeba podjęcia pilnych działań”⁷;
- „Ku ekologicznej odbudowie opartej na obiegu zamkniętym”⁸;
- „Unijna strategia w zakresie zrównoważonych chemikaliów: czas na rezultaty”⁹;
- w sprawie priorytetów UE na szczyt ONZ w sprawie systemów żywnościowych w 2021 r.¹⁰;
- w sprawie nowej strategii leśnej UE 2030¹¹;
- „Dyplomacja klimatyczna UE: przyspieszenie wdrażania ustaleń z Glasgow”¹²;
- „Konwencja o różnorodności biologicznej (CBD): przygotowania do piętnastego posiedzenia Konferencji Stron Konwencji o różnorodności biologicznej (COP 15); przygotowania do dziesiątego posiedzenia Konferencji Stron Konwencji o różnorodności biologicznej służącego jako posiedzenie stron protokołu kartageńskiego o bezpieczeństwie biologicznym (COP/MOP 10); przygotowania do czwartego posiedzenia Konferencji Stron Konwencji o różnorodności biologicznej służącego jako posiedzenie stron protokołu z Nagoi o dostępie i podziale korzyści (COP/MOP 4) (Montreal, Kanada, 7–19 grudnia 2022 r.)”¹³;
- „Ramowa Konwencja Organizacji Narodów Zjednoczonych w sprawie zmian klimatu (UNFCCC): przygotowania do 28. konferencji stron (COP28) Ramowej konwencji Narodów Zjednoczonych w sprawie zmian klimatu (UNFCCC) (Dubaj, 30 listopada – 12 grudnia 2023 r.)”¹⁴;
- w sprawie możliwości biogospodarki w świetle obecnych wyzwań, ze szczególnym uwzględnieniem obszarów wiejskich¹⁵;
- w sprawie zielonej dyplomacji¹⁶;

⁵ Dok. 15272/19 + COR 1.

⁶ Dok. 12099/20.

⁷ Dok. 12210/20.

⁸ Dok. 13852/20.

⁹ Dok. 6941/21.

¹⁰ Dok. 9335/21.

¹¹ Dok. 13537/21.

¹² Dok. 6120/22.

¹³ Dok. 13975/22.

¹⁴ Dok. 14285/23.

¹⁵ Dok. 8406/23.

- „Przegląd śródkresowy 8. programu działań w zakresie środowiska – Dalsze działania na rzecz sprawiedliwej i inkluzywnej transformacji ekologicznej z myślą o zrównoważonej Europie”¹⁷.

ZAZNACZAJĄC, że ciągła utrata różnorodności biologicznej stanowi globalne i egzystencjalne zagrożenie dla ludzkości, oraz PODKREŚLAJĄC potrzebę transformacyjnych zmian w celu stawienia czoła temu wyzwaniu;

GLĘBOKO ZANIEPOKOJONA powagą i pilnością sytuacji wynikającej ze współzależnych światowych kryzysów utraty różnorodności biologicznej, degradacji ekosystemów, gruntów, wód i oceanów, zmiany klimatu i zanieczyszczenia, a także w związku z konsekwencjami, jakie postępująca utrata różnorodności biologicznej ma dla świadczenia usług ekosystemowych i dobrostanu człowieka;

PODKREŚLAJĄC pilną potrzebę pełnego i skutecznego wdrożenia CBD i jej protokołów;

POTWIERDZAJĄC zobowiązania podjęte w ramach globalnych ram różnorodności biologicznej z Kunmingu/Montrealu, w których określono ambitne cele i założenia dotyczące ochrony i zrównoważonego wykorzystania różnorodności biologicznej oraz przedstawiono kompleksowy plan działania na rzecz powstrzymania i odwrócenia procesu utraty różnorodności biologicznej do 2030 r., aby skierować przyrodę na ścieżkę odbudowy z korzyścią dla ludzi i planety, PODKREŚLA, że wszystkie strony, inne rządy i zainteresowane podmioty muszą zintensyfikować swoje działania na szczeblu globalnym, regionalnym, krajowym i niższym niż krajowy, aby osiągnąć cele i założenia globalnych ram różnorodności biologicznej z Kunmingu/Montrealu;

POTWIERDZAJĄC zobowiązanie Unii Europejskiej, podjęte również przez jej państwa członkowskie, do wdrożenia globalnych ram różnorodności biologicznej z Kunmingu/Montrealu oraz do pilnego i skutecznego zajęcia się bezpośrednimi i pośrednimi czynnikami powodującymi utratę różnorodności biologicznej, dla których niezwykle ważne jest przyjęcie i wdrożenie zaktualizowanych lub zmienionych krajowych strategii i planów działania na rzecz różnorodności biologicznej (NBSAP) oraz innych odpowiednich instrumentów;

PODKREŚLA, że rozporządzenie (UE) 2024/1991 o odbudowie zasobów przyrodniczych, które weszło w życie 18 sierpnia 2024 r., stanowi kluczowy wkład UE i jej państw członkowskich we wdrażanie globalnych ram różnorodności biologicznej z Kunmingu/Montrealu oraz ważny krok w kierunku odwrócenia utraty przyrody i zwiększenia odporności Europy na skutki zmiany klimatu;

¹⁶ Dok. 7865/24.

¹⁷ Dok. 11326/24.

UZNAJĄC, że całe społeczeństwo, a także gospodarka są w dużym stopniu uzależnione od różnorodności biologicznej i usług ekosystemowych oraz są odpowiedzialne za realizację wizji i misji globalnych ram różnorodności biologicznej z Kunmingu/Montrealu;

UZNAJĄC współzależność między utratą różnorodności biologicznej, zmianą klimatu, zanieczyszczeniem i degradacją gruntów; POTWIERDZA swoje zobowiązanie do zajęcia się tymi sytuacjami nadzwyczajnymi w sposób kompleksowy, zintegrowany i spójny, obejmujący wzajemnie korzystne strategie, z silnymi zabezpieczeniami społecznymi i środowiskowymi, w tym za pomocą rozwiązań opartych na zasobach przyrody; ZWRACA UWAGĘ na potrzebę zajęcia się w sposób stanowczy, skuteczny i całościowy powiązaniem między różnorodnością biologiczną, klimatem, gruntami, wodami i oceanami, żywnością, zdrowiem; PODKREŚLA potrzebę spójnego podejścia do wielu wzajemnie powiązanych czynników utraty różnorodności biologicznej w celu uniknięcia lub zminimalizowania niekorzystnych kompromisów, które mogłyby dla wdrażania globalnych ram różnorodności biologicznej z Kunmingu/Montrealu przynieść skutki odwrotne do zamierzonych;

ŚWIADOMA faktu, że 16. posiedzenie Konferencji Stron Konwencji o różnorodności biologicznej, 29. posiedzenie Konferencji Stron Ramowej konwencji Narodów Zjednoczonych w sprawie zmian klimatu (UNFCCC) i 16. posiedzenie Konferencji Stron Konwencji Narodów Zjednoczonych w sprawie zwalczania pustynnienia (UNCCD) odbywają się równolegle, co stanowi wyjątkową okazję do tego, aby konwencje z Rio wzajemnie się wspierały, a także aby wzmocnić wdrażanie globalnych ram różnorodności biologicznej z Kunmingu/Montrealu, Agendy Organizacji Narodów Zjednoczonych na rzecz zrównoważonego rozwoju 2030 i osiągnięcia jej celów zrównoważonego rozwoju;

Z ZADOWOLENIEM PRZYJMUJĄC dążenie Kolumbii do zapewnienia, by COP 16 była „Konferencją Stron dla ludzi” oraz UZNAJĄC, że podejście oparte na prawach człowieka, równość i równouprawnienie płci mają kluczowe znaczenie dla wdrażania globalnych ram różnorodności biologicznej z Kunmingu/Montrealu;

ZAZNACZA, że do celów niniejszych konkluzji Rady termin „ludność rdzenna i społeczności lokalne” jest stosowany bez uszczerbku dla dalszego stosowania w dokumentach CBD uzgodnionej terminologii zawartej w decyzji XII/12 Konferencji Stron Konwencji o różnorodności biologicznej, w oczekiwaniu na negocjacje w tej sprawie;

ROZDZIAŁ I – KONWENCJA O RÓŻNORODNOŚCI BIOLOGICZNEJ

Wspieranie wdrażania globalnych ram różnorodności biologicznej z Kunmingu/Montrealu

1. Z ZADOWOLENIEM PRZYJMUJE wzmocnione wielowymiarowe podejście do planowania, monitorowania, sprawozdawczości i przeglądu określone w globalnych ramach różnorodności biologicznej z Kunmingu/Montrealu i decyzji 15/6 COP; ZOBOWIĄZUJE SIĘ do przyjęcia na COP 16 solidnego, skutecznego, przejrzystego i jasnego procesu ogólnoświatowego przeglądu zbiorowych postępów we wdrażaniu globalnych ram różnorodności biologicznej z Kunmingu/Montrealu, aby wzmocnić wdrażanie i zachęcić do podejmowania dodatkowych zobowiązań;
2. ZOBOWIĄZUJE SIĘ TAKŻE do przyjęcia aktualizacji ram monitorowania, aby móc mierzyć postępy w osiąganiu celów i założeń globalnych ram różnorodności biologicznej z Kunmingu/Montrealu; WZYWA wszystkie strony do stosowania ram monitorowania, w szczególności głównych i binarnych wskaźników w siódmym i ósmym sprawozdaniu krajowym; oraz ZWRACA SIĘ do zainteresowanych stron i odpowiednich wielostronnych umów środowiskowych, aby przez stosowanie w swoich sprawozdaniach ram monitorowania przyczyniały się do wdrażania globalnych ram różnorodności biologicznej z Kunmingu/Montrealu;
3. PODKREŚLA, że globalne ramy różnorodności biologicznej z Kunmingu/Montrealu powinny być wykorzystywane do lepszego dostosowywania prac różnych organów konwencji i jej protokołów, jej sekretariatu i budżetu, ustalania priorytetów tych prac i sprawnego kierowania nimi;

Uwzględnianie różnorodności biologicznej w głównym nurcie polityki w poszczególnych sektorach i między sektorami

4. POTWIERDZA kluczowe znaczenie uwzględniania różnorodności biologicznej w głównym nurcie polityki na wszystkich szczeblach sprawowania rządów i poziomach społeczeństwa oraz między tymi szczeblami i poziomami, a także we wszystkich obszarach polityki i sektorach, dla pomyślnej realizacji celów CBD i globalnych ram różnorodności biologicznej z Kunmingu/Montrealu; WZYWA do osiągnięcia na COP 16 porozumienia w sprawie organizacji prac CBD nad uwzględnianiem różnorodności biologicznej w głównym nurcie polityki do 2030 r., w tym realistycznego, ale ambitnego harmonogramu zawierającego konkretne elementy;
5. Z ZADOWOLENIEM PRZYJMUJE wspólne podejście ONZ do różnorodności biologicznej jako wyraz spójnych, systematycznych i opartych na współpracy wysiłków na rzecz wdrażania globalnych ram różnorodności biologicznej z Kunmingu/Montrealu poprzez ułatwienie uwzględniania różnorodności biologicznej w głównym nurcie polityki w całym systemie Organizacji Narodów Zjednoczonych (ONZ), a także ZACHĘCA organizacje ONZ do dalszego aktywnego wdrażania, w ramach swoich odpowiednich mandatów, wspólnego podejścia do różnorodności biologicznej;

Budowanie i rozwój zdolności oraz współpraca techniczna i naukowa

6. POPIERA decyzję w sprawie wyboru regionalnych i subregionalnych ośrodków wsparcia technicznego i naukowego jako kluczowych narzędzi umożliwiających stronom i odpowiednim organizacjom, sektorowi prywatnemu, kobietom, młodzieży, ludności rdzennej i społecznościom lokalnym oraz innym zainteresowanym podmiotom skuteczne wykorzystanie wiedzy naukowej, technologii i innowacji w celu wspierania wdrażania globalnych ram różnorodności biologicznej z Kunmingu/Montrealu;
7. WZYWA do podjęcia decyzji w sprawie siedziby globalnej jednostki koordynującej mechanizm współpracy technicznej i naukowej; oraz KŁADZIE NACISK na to, że potrzebne są odpowiednie zdolności do właściwego funkcjonowania tej jednostki z pomocą Globalnej Służby Wsparcia Wiedzy na rzecz Różnorodności Biologicznej, a także konstruktywna interakcja w zakresie aspektów technicznych z regionalnymi i subregionalnymi ośrodkami wsparcia technicznego i naukowego;
8. KŁADZIE NACISK na rolę i znaczenie solidnej bazy dowodowej dla kształtowania polityki, obejmującej zarówno wiedzę naukową, jak i tradycyjną, i PODKREŚLA znaczenie wyników Międzyrządowej Platformy Naukowo-Politycznej w sprawie Różnorodności Biologicznej i Funkcjonowania Ekosystemów (IPBES) oraz Międzyrządowego Zespołu ds. Zmian Klimatu (IPCC); oraz WZYWA do dalszego zacieśniania współpracy między IPBES a CBD; Z ZADOWOLENIEM PRZYJMUJE trwające negocjacje przygotowujące utworzenie panelu naukowo-politycznego w celu dalszego przyczyniania się do należytego zarządzania chemikaliami i odpadami oraz zapobiegania zanieczyszczeniu zgodnie z rezolucją nr 5/8 Organizacji Narodów Zjednoczonych ds. Ochrony Środowiska;

Zarządzanie wiedzą i system wymiany informacji

9. POPIERA przyjęcie strategii zarządzania wiedzą w celu wspierania wdrażania globalnych ram różnorodności biologicznej z Kunmingu/Montrealu oraz monitorowania wpływu działań na różnorodność biologiczną;
10. Z ZADOWOLENIEM PRZYJMUJE program prac nad systemem wymiany informacji, a w szczególności rolę krajowych systemów wymiany informacji we wspieraniu stron i zainteresowanych podmiotów w wymianie doświadczeń i najlepszych praktyk oraz promowaniu współpracy technicznej i naukowej;

Współpraca z innymi konwencjami i organizacjami

11. ZDECYDOWANIE ZOBOWIĄDUJE SIĘ do skutecznego i zintegrowanego przeciwdziałania utracie różnorodności biologicznej, degradacji ekosystemów, gleb, wód i oceanów, zmianie klimatu i zanieczyszczeniu, w związku z czym WZYWA do ściślejszej i wzmocnionej współpracy oraz wzmocnienia synergii między trzema konwencjami z Rio i innymi wielostronnymi porozumieniami i inicjatywami na wszystkich szczeblach, innymi odpowiednimi inicjatywami ONZ i procesami międzynarodowymi, takimi jak proces berneński, a także z odpowiednimi zainteresowanymi podmiotami, w tym instytucjami finansowymi;
12. WZYWA do lepszej współpracy między CBD, UNFCCC i UNCCD na wszystkich szczeblach w celu wdrażania, odpowiednio, globalnych ram różnorodności biologicznej z Kunmingu/Montrealu i porozumienia paryskiego, a także Programu ustalania celów w zakresie neutralności degradacji gruntów, również poprzez lepsze wykorzystanie wspólnej grupy łącznikowej konwencji z Rio, poprzez zacieśnienie współpracy i synergii między ich COP w 2024 r. i później, także z myślą o zbadaniu możliwości wspólnych prac między konwencjami; oraz poprzez ściślejszą współpracę na szczeblu krajowym, zwłaszcza w zakresie opracowywania, przeglądu i wdrażania NBSAP, ustalonych na poziomie krajowym wkładów i krajowych planów przystosowania się do zmiany klimatu, krajowych programów działania, dobrowolnych krajowych celów w zakresie neutralności degradacji gruntów oraz krajowych planów dotyczących suszy;
13. ZACHEĆCA strony do przyspieszenia i zwiększenia skali wdrażania rozwiązań opartych na zasobach przyrody określonych w rezolucji nr 5 piątej sesji Zgromadzenia ONZ ds. Środowiska;
14. Z ZADOWOLENIEM PRZYJMUJE wspólne oświadczenie COP 28 w sprawie klimatu, przyrody i ludzi wydane przez przewodnictwo UNFCCC COP 28 oraz decyzję w sprawie globalnego przeglądu, w której położono nacisk na ochronę ekosystemów lądowych i morskich działających jako pochłaniacze i rezerwuary gazów cieplarnianych przez ochronę różnorodności biologicznej, w tym przez powstrzymanie i odwrócenie wylesiania i degradacji lasów do 2030 r.;
15. ZACHEĆCA do dalszego zacieśniania współpracy między IPBES a IPCC w siódmym okresie oceny, do czego wezwano podczas IPBES 10, a także działań związanych z ustanowieniem panelu naukowo-politycznego ds. chemikaliów, odpadów i zapobiegania zanieczyszczeniom;

Dane cyfrowe wygenerowane na podstawie zasobów genetycznych (DSI)

16. **PODKREŚLA** znaczenie kryteriów i zasad zawartych w decyzji 15/9 COP i **POTWIERDZA** swoją gotowość do przyczynienia się do określenia i przyjęcia podczas COP 16 warunków operacyjnych wielostronnego mechanizmu podziału korzyści wynikających ze stosowania DSI w odniesieniu do zasobów genetycznych, w tym globalnego funduszu; **PODKREŚLA**, że każde rozwiązanie musi zachować otwarty dostęp do DSI oraz unikać identyfikacji i śledzenia sekwencji DSI, a jednocześnie musi być w pełni zgodne z kryteriami ustanowionymi w decyzji 15/9 COP;
17. **PONADTO PODKREŚLA**, że sposoby uruchomienia wielostronnego mechanizmu podziału korzyści z wykorzystania DSI powinny być dostosowane do innych instrumentów dotyczących dostępu i podziału korzyści oraz wzajemnie się wspierać;
18. **ZAZNACZA**, że globalny fundusz na rzecz DSI powinien opierać się przede wszystkim na bezpośrednich wkładach sektora prywatnego ze wszystkich krajów; oraz **POTWIERDZA**, że preferuje unikanie mnożenia funduszy i minimalizację kosztów zarządzania i wdrażania;
19. **PODKREŚLA** znaczenie zapewnienia, aby wielostronny mechanizm podziału korzyści z wykorzystania DSI dawał pewność i jasność prawa wszystkim dostawcom i użytkownikom DSI oraz tworzył równe warunki działania dla wszystkich użytkowników;
20. **PODKREŚLA**, że wszystkie strony oraz ludność rdzenna i społeczności lokalne we wszystkich krajach powinny kwalifikować się do otrzymania finansowania, i **ZAZNACZA**, że wypłata korzyści pieniężnych powinna wspierać ochronę i zrównoważone wykorzystanie różnorodności biologicznej, być przewidywalna i opierać się na wielu ważonych kryteriach;
21. **POZOSTAJE** otwarta na rozważenie i ocenę możliwości, aby w przyszłości strony dobrowolnie rozszerzyły mechanizm wielostronny na zasoby genetyczne, podczas gdy COP 16 powinna nadal koncentrować się na DSI; **PODKREŚLA**, że w tym kontekście ważne jest zapewnienie, aby mechanizm wielostronny ustanawiał znaczącą, sprawiedliwą i przewidywalną wypłatę środków dla wszystkich stron, w oparciu o zasadę, że wszystkie strony są dostawcami i użytkownikami zasobów genetycznych;

Mobilizacja zasobów i mechanizm finansowy

22. POTWIERDZA swoje zobowiązanie na rzecz mobilizowania zasobów ze wszystkich źródeł oraz stopniowego dostosowywania wszystkich istotnych przepływów finansowych i fiskalnych do celów i założeń globalnych ram różnorodności biologicznej z Kunmingu/Montrealu;
23. POPIERA rolę Funduszu na rzecz Globalnego Środowiska (GEF) jako mechanizmu finansowego konwencji, a także Funduszu na rzecz Globalnych Ram Różnorodności Biologicznej i Z ZADOWOLENIEM PRZYJMUJE śródkresowe wyniki GEF, który po osiągnięciu już 69 % celu w zakresie finansowania różnorodności biologicznej przyczynia się do skutecznego zapewnienia i mobilizacji znacznych zasobów finansowych na rzecz CBD oraz do wdrożenia globalnych ram różnorodności biologicznej z Kunmingu/Montrealu;
24. Z ZADOWOLENIEM PRZYJMUJE ustanowienie i szybkie uruchomienie Funduszu na rzecz Globalnych Ram Różnorodności Biologicznej oraz wniesione do niego wkłady, a także ZACHĘCA do dalszych wkładów ze wszystkich źródeł w celu wzmocnienia wdrażania globalnych ram różnorodności biologicznej z Kunmingu/Montrealu; ZAUWAŻA, że w przeprowadzonych dotychczas pracach nie zidentyfikowano elementów, które uzasadniałyby potrzebę specjalnego globalnego instrumentu finansowania różnorodności biologicznej poza istniejącymi strukturami finansowania;
25. KŁADZIE NACISK na to, że wysiłki powinny koncentrować się na wdrażaniu globalnych ram różnorodności biologicznej z Kunmingu/Montrealu, w tym na ich celach i założeniach związanych z mobilizacją zasobów, oraz na pracy z istniejącymi strukturami finansowania i ich optymalizacji;
26. ZACHĘCA GEF do dalszego zwiększania skuteczności, wydajności i przejrzystości dostarczania zasobów, pozyskiwania finansowania prywatnego, promowania finansowania mieszanego oraz wdrażania strategii pozyskiwania nowych i dodatkowych zasobów;
27. Z ZADOWOLENIEM PRZYJMUJE również pozytywne tendencje, o których mowa w najnowszych sprawozdaniach OECD dotyczących statystyk finansowania różnorodności biologicznej za 2022 r., zidentyfikowane w całkowitych międzynarodowych zasobach finansowych związanych z różnorodnością biologiczną dla krajów rozwijających się, a jednocześnie ODNOTOWUJE utrzymujące się wyzwania związane z wypełnieniem luki w finansowaniu różnorodności biologicznej; WZYWA wszystkie kraje, które są w stanie to uczynić, by wносиły wkład w międzynarodowe finansowanie różnorodności biologicznej, odzwierciedlając dynamiczny i zmieniający się charakter swoich odpowiednich zdolności, oraz ZWRACA SIĘ do zainteresowanych podmiotów, w tym sektora prywatnego i finansowego, o zwiększenie ich wkładu we wdrażanie globalnych ram różnorodności biologicznej z Kunmingu/Montrealu oraz o dostosowanie ich przepływów finansowych do tych ram;

28. PRZYPOMINA o zobowiązaniach finansowych podjętych przez Komisję Europejską w celu podwojenia finansowania zewnętrznego na rzecz różnorodności biologicznej, w szczególności w odniesieniu do krajów znajdujących się w najtrudniejszej sytuacji, oraz o zobowiązaniach finansowych szeregu państw członkowskich UE; ZAZNACZA, że UE i jej państwa członkowskie są zdecydowanie największymi darczyńcami oficjalnej pomocy rozwojowej związanej z różnorodnością biologiczną na całym świecie;
29. PODKREŚLA konieczność zbadania sposobów przyspieszenia międzynarodowego finansowania różnorodności biologicznej; ZOBOWIĄZUJE SIĘ do czasu COP 17 poczynić dalsze postępy w zakresie głównych podejść do międzynarodowego finansowania UE na rzecz wdrażania globalnych ram różnorodności biologicznej z Kunmingu/Montrealu i zwraca się do Komisji o przedstawienie konkretnych propozycji dotyczących stanowisk UE w tej sprawie;
30. PODKREŚLA znaczenie podejścia obejmującego całą administrację rządową i całe społeczeństwo, w szczególności przez ustanowienie sprzyjających warunków i otoczenia inwestycyjnego w celu włączenia działań na rzecz różnorodności biologicznej do głównego nurtu polityk makroekonomicznej i fiskalnej, w tym budżetowania, inwestycji publicznych i procedur udzielania zamówień;
31. WZYWA do dalszego wdrażania podejść na wszystkich szczeblach i przez wszystkie właściwe podmioty, zarówno publiczne, jak i prywatne, do podejmowania działań na rzecz osiągnięcia celów i założeń globalnych ram różnorodności biologicznej z Kunmingu/Montrealu związanych z mobilizacją zasobów, a także strategii mobilizacji zasobów na rzecz tych ram; PODKREŚLA znaczenie przyjęcia na COP 16 zmienionej strategii mobilizacji zasobów;
32. ZWRACA UWAGĘ na skuteczność zawartego w wieloletnich ramach finansowych UE na lata 2021–2027 celu w zakresie różnorodności biologicznej polegającego na zachęcaniu do inwestycji w różnorodność biologiczną;
33. PODKREŚLA konieczność określenia i stopniowego eliminowania lub przekierowywania dotacji szkodliwych dla różnorodności biologicznej, począwszy od dotacji najbardziej szkodliwych, a także zwiększenia skali pozytywnych zachęt i instrumentów gospodarczych;
34. Z ZADOWOLENIEM PRZYJMUJE rosnącą liczbę krajowych planów finansowania różnorodności biologicznej i podobnych instrumentów oraz wsparcie finansowe w ramach GEF i unijnego Instrumentu Wsparcia Technicznego;
35. POTWIERDZA swoje zobowiązanie do rozwijania silnych sojuszy z krajami rozwijającymi się w celu wspierania wdrażania krajowych planów finansowania różnorodności biologicznej, w tym wysiłków na rzecz budowania zdolności w tym zakresie;

Różnorodność biologiczna mórz i obszarów przybrzeżnych

36. PRZYPOMINAJĄC, że rezolucja nr 78/69 Zgromadzenia Ogólnego Organizacji Narodów Zjednoczonych potwierdza, iż Konwencja Narodów Zjednoczonych o prawie morza (UNCLOS) określa ramy prawne, w których muszą być prowadzone wszystkie działania w oceanach i morzach; Z APROBATĄ ODNOSI SIĘ do przyjęcia Porozumienia w ramach UNCLOS dotyczącego ochrony i zrównoważonego wykorzystywania morskiej różnorodności biologicznej na obszarach znajdujących się poza jurysdykcją krajową (porozumienie BBNJ) i WZYWA do ratyfikacji tego porozumienia przed trzecią konferencją ONZ w sprawie oceanów, aby umożliwić jego szybkie wejście w życie, co stanowi kluczową okazję do wspierania szybkiej realizacji celów i założeń globalnych ram różnorodności biologicznej z Kunmingu/Montrealu związanych z różnorodnością biologiczną mórz i obszarów przybrzeżnych; PODKREŚLA znaczenie przyszłej współpracy między CBD a porozumieniem BBNJ w celu wspierania skutecznego wdrażania globalnych ram różnorodności biologicznej z Kunmingu/Montrealu, w szczególności ich celu 3;
37. PODKREŚLA znaczenie przyjęcia zmienionych warunków modyfikacji opisów obszarów morskich istotnych pod względem ekologicznym lub biologicznym (EBSA) oraz opisu nowych obszarów w celu zapewnienia, aby proces EBSA nadal stanowił cenny wkład naukowy we wdrażanie globalnych ram różnorodności biologicznej z Kunmingu/Montrealu i porozumienia BBNJ; ZAZNACZA, że wynik procesu EBSA powinien w pełni respektować suwerenność, suwerenne prawa lub jurysdykcję danych państw nadbrzeżnych zgodnie z konwencją UNCLOS;
38. PONADTO PODKREŚLA znaczenie kontynuowania prac nad programami prac na rzecz różnorodności biologicznej mórz i obszarów przybrzeżnych oraz różnorodności biologicznej wysp, w tym przyspieszenia realizacji działań priorytetowych, w szczególności działań dotyczących raf koralowych w obliczu ich obecnego masowego blaknięcia, oraz sfinalizowania identyfikacji istotnych luk i obszarów wymagających dodatkowego skoncentrowania się na wspieraniu wdrażania globalnych ram różnorodności biologicznej z Kunmingu/Montrealu;

Inne kwestie związane z COP 16

39. WZYWA PONADTO do osiągnięcia znaczących wyników COP 16 dotyczących innych kluczowych kwestii tematycznych, takich jak różnorodność biologiczna i zdrowie (w tym do przyjęcia globalnego planu działania na rzecz różnorodności biologicznej i zdrowia zgodnie z podejściem „Jedno zdrowie”), różnorodność biologiczna i zmiana klimatu, inwazyjne gatunki obce i ochrona roślin;

Kwestie związane z ludnością rdzenną i społecznościami lokalnymi

40. UZNAJE ważną rolę i wkład ludności rdzennej i społeczności lokalnych jako strażników różnorodności biologicznej, a także tradycyjnej wiedzy, innowacji i praktyk istotnych dla ochrony i zrównoważonego wykorzystywania różnorodności biologicznej;
ZOBOWIĄZUJE SIĘ do wspierania ich praw, wiedzy i praktyk poprzez inkluzywne i partycypacyjne podejścia zgodnie z instrumentami międzynarodowymi, w tym Deklaracją Organizacji Narodów Zjednoczonych o prawach ludności rdzennej (UNDRIP) i międzynarodowym prawem dotyczącym praw człowieka;
41. PODKREŚLA kluczowe znaczenie prac na rzecz przyjęcia nowego programu prac nad art. 8 lit. j) i powiązanymi przepisami oraz znalezienia odpowiedniego rozwiązania dla przyszłych ustaleń instytucjonalnych służących pełnemu i skutecznemu udziałowi ludności rdzennej i społeczności lokalnych w procesach CBD; oraz POPIERA ustanowienie nowego stałego organu odzwierciedlającego polityczne znaczenie i potrzebę ciągłości, pod warunkiem że będzie on opłacalny oraz będzie skutecznie i efektywnie odpowiadał zidentyfikowanym potrzebom;
42. POTWIERDZA poparcie dla Deklaracji ONZ o prawach ludności rdzennej (rezolucja 61/295 Zgromadzenia Ogólnego ONZ) oraz zobowiązanie do osiągnięcia określonych w niej celów;
43. PRZYJMUJE DO WIADOMOŚCI, że zalecenia Stałego Forum do spraw Ludów Tubylczych zostaną omówione na COP 16; podkreśla, że gdy omawiana będzie terminologia, która jest obecnie stosowana w kontekście CBD, jak uzgodniono w decyzji XII/12 COP, trzeba będzie ją ponownie przeanalizować pod kątem odniesienia do „ludności rdzennej i społeczności lokalnych” przy jednoczesnym zachowaniu integralności i celów konwencji oraz bez ograniczania lub wygaszania praw, które ludność rdzenna i społeczności lokalne mają obecnie lub mogą nabyć w przyszłości;

Zrównoważona biogospodarka o obiegu zamkniętym

44. UZNAJE, że biogospodarka jest w dużym stopniu uzależniona od zdrowych i odpornych ekosystemów i że w ramach rozwoju i wdrażania zrównoważonej biogospodarki o obiegu zamkniętym należy promować synergie między biogospodarką i różnorodnością biologiczną;

Biologia syntetyczna

45. POTWIERDZA swoje zaangażowanie na rzecz decyzji 14/19 COP w sprawie potrzeby szeroko zakrojonej i regularnej analizy sytuacji, monitorowania i oceny najnowszych osiągnięć technologicznych w dziedzinie biologii syntetycznej, Z ZADOWOLENIEM PRZYJMUJE wyniki tego procesu i POPIERA skuteczną kontynuację prac w oparciu o dotychczasowe doświadczenia, koncentrujących się na potencjalnych pozytywnych i potencjalnych negatywnych skutkach w odniesieniu do trzech celów konwencji, prowadzonych najlepiej przez multidyscyplinarną grupę *ad hoc* ekspertów technicznych, UZNAJĄC jednocześnie potrzebę promowania budowania i rozwoju zdolności, dostępu do technologii i ich transferu na wspólnie uzgodnionych warunkach oraz dzielenia się wiedzą na temat biologii syntetycznej;

ROZDZIAŁ II – PROTOKÓŁ KARTAGEŃSKI O BEZPIECZEŃSTWIE BIOLOGICZNYM

46. UZNAJĄC ważną rolę protokołu kartageńskiego o bezpieczeństwie biologicznym oraz uzupełniającego protokołu z Nagoi-Kuala Lumpur w sprawie odpowiedzialności i odszkodowania dla osiągnięcia celów i odpowiednich założeń globalnych ram różnorodności biologicznej z Kunmingu/Montrealu, KŁADZIE NACISK na potrzebę pełnego wdrożenia protokołu przez wzmocnienie krajowych ram bezpieczeństwa biologicznego, przyjęcie solidnych, opartych na podstawach naukowych procedur oceny ryzyka i zarządzania ryzykiem, wzmocnienie budowania zdolności i wsparcie techniczne z wykorzystaniem systemu wymiany informacji o bezpieczeństwie biologicznym do celów wymiany informacji oraz promowanie świadomości społecznej i zaangażowania zainteresowanych podmiotów;
47. POTWIERDZA, że ważnym elementem wdrażania protokołu kartageńskiego o bezpieczeństwie biologicznym jest zdolność wykrywania i identyfikowania żywych zmodyfikowanych organizmów i ZACHEĆA strony do dzielenia się publikacjami informacyjnymi, metodami wykrywania i materiałami szkoleniowymi w ramach systemu wymiany informacji;
48. ODNOTOWUJE przedstawione w sprawozdaniu z dziewiętnastego posiedzenia zalecenia i obawy członków Komitetu ds. Zgodności w ramach protokołu kartageńskiego o bezpieczeństwie biologicznym oraz UZNAJE potrzebę ich dalszego rozważenia;
49. Z ZADOWOLENIEM PRZYJMUJE prace grupy *ad hoc* ekspertów technicznych ds. oceny ryzyka i zarządzania ryzykiem nad dodatkowymi dobrowolnymi materiałami zawierającymi wytyczne w celu wsparcia indywidualnej oceny ryzyka żywych organizmów modyfikowanych za pomocą systemów nadpisywania genów; oraz PODKREŚLA znaczenie jego wykorzystywania, a także oceny jego zastosowalności i użyteczności;

50. POTWIERDZA znaczenie podejścia ostrożnościowego zawartego w zasadzie 15 deklaracji z Rio w sprawie środowiska i rozwoju oraz opartej na podstawach naukowych oceny ryzyka dla środowiska naturalnego przy podejmowaniu decyzji dotyczących żywych zmodyfikowanych organizmów, WYRAŻA poparcie na rzecz kontynuowania ustrukturyzowanych i kierowanych przez Strony działań służących identyfikacji i priorytetyzacji konkretnych kwestii związanych z oceną ryzyka, które mogą wymagać rozważenia, oraz KŁADZIE NACISK na potrzebę opracowania dalszych materiałów zawierających dobrowolne wytyczne dotyczące oceny ryzyka w odniesieniu do tych konkretnych kwestii;

ROZDZIAŁ III – PROTOKÓŁ Z NAGOI O DOSTĘPIE I PODZIALE KORZYŚCI

51. PODKREŚLA znaczenie pełnego wdrożenia protokołu z Nagoi dla osiągnięcia celów globalnych ram różnorodności biologicznej z Kunmingu/Montrealu, w szczególności dla zapewnienia uczciwego i sprawiedliwego podziału korzyści wynikających z wykorzystania zasobów genetycznych, co przyczyni się do ochrony różnorodności biologicznej i zrównoważonego wykorzystania;
52. KŁADZIE NACISK na potrzebę wzmocnienia przez wszystkie strony ich środków prawnych, administracyjnych i politycznych w celu ułatwienia dostępu do zasobów genetycznych oraz zapewnienia uczciwego i sprawiedliwego podziału korzyści wynikających z ich stosowania, zgodnie z postanowieniami protokołu z Nagoi;
53. PODKREŚLA znaczenie podnoszenia świadomości i budowania zdolności wśród zainteresowanych podmiotów, w tym ludności rdzennej i społeczności lokalnych, kobiet i młodzieży, w odniesieniu do ich praw i obowiązków wynikających z protokołu z Nagoi, oraz ZOBOWIĄZUJE SIĘ do przyjęcia planu działania na rzecz budowania zdolności i rozwoju w ramach protokołu z Nagoi.
-